

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Туристична політика зарубіжних країн

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм»

освітня програма «Туризм»

спеціалізація «Управління розвитком туризму»

вид дисципліни обо'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«__»_____ 2019 року № ____

Розробник програми: Згурська Ю. В., викладач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «__»_____ 2019 року № ____

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

доц. Парфіненко А.Ю.

(підпис)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «__»_____ 2019 року № ____

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Григорова-Беренда Л.І.

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Туристична політика зарубіжних країн» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістрів спеціальності 242 «Туризм», освітньої програми «Туризм».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з туристичної політики, виявлення її специфічних факторів і цілей формування, основних функцій і методів туристичної політики держави, ознайомлення з основними моделями та особливостями туристичної політики закордонних країн.

1.2. Основними завданнями дисципліни є:

- систематизація теоретичних знань щодо специфічних факторів формування та функціонування туристичної політики ;
- узагальнення теоретичних знань щодо основних моделей туристичної політики та функціонування національних туристичних організацій та їх закордонних офісів (представництв);
- аналіз діяльності міжнародних та регіональних туристичних організацій;
- оцінка впливу туристичної політики на розвиток туризму в зарубіжних країнах;
- особливості формування туристичної політики в Україні та її вплив на розвиток туристичної індустрії держави.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
88 год.	110 год.
Індивідуальні завдання	
10 год. (за рахунок ср)	10 год. (за рахунок ср)

1.6. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

- теоретичні основи формування та функціонування туристичної політики;
- основні моделі туристичної політики;
- головні міжнародні та регіональні організацій у сфері туризму та подорожей;
- характерні риси туристичних політик країн світових лідерів з туризму.

вміти:

- охарактеризувати та виявити вплив основних туристичних організацій на політику в сфері туризму країн світу;
- використовувати методики аналізу дії туристичної політики на розвиток туристичного сектору економіки країни;
- визначити модель туристичної політики країни;
- визначати напрями вдосконалення туристичної політики країни з урахуванням досвіду країн-лідерів у сфері туризму та подорожей.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та методологічні аспекти туристичної політики.

Тема 1. Туристична політика і регулювання сфери туризму

Трактовка поняття «туристична політика».

Специфічні фактори і цілі формування туристичної політики держави.

Функції туристичної політики держави.

Маркетинг національного туристичного продукту.

Тема 2. Основні органи управління туризмом та моделі реалізації туристичної політики країни

Національні туристичні організації, маркетингові відомства та закордонні представництва (офіси) НТО.

Моделі туристичної політики держави.

Функції органу державного управління туризму.

Тема 3. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні

Туристські дестинації як суб'єкт управління регіонального розвитку

Особливості інтеграційних процесів в управлінні організаціями індустрії туризму в регіоні

Кластерні моделі в управлінні регіональним розвитком туризму

Тема 4 Міжнародний аспект туристичної політики держави (міжнародні, регіональні туристичні організації, виставки, ярмарки).

Міжнародні туристичні організації.

Регіональні туристичні організації.

Міжнародні виставки та ярмарки.

Розділ 2. Туристична політика зарубіжних країн

Тема 5. Туристична політика країн Західної та Південної Європи

Туристична політика Франції .

Туристична політика Іспанії.

Туристична політика Італії.

Туристична політика Німеччини.

Туристична політика Великої Британії.

Туристична політика Греції.

Туристична політика Туреччини.

Тема 6. Туристична політика країн Центральної та Східної Європи

Туристична політика Росії.

Туристична політика Білорусі.

Туристична політика Польщі.

Туристична політика Чеської республіки.

Туристична політика Угорщини.

Туристична політика Болгарії.

Тема 7. Туристична політика країн Північноамериканського та Південноамериканського макрорегіонів.

Туристична політика США.

Туристична політика Канади.

Туристична політика Мексики.

Туристична політика Бразилії.

Туристична політика Аргентини.

Туристична політика Домініканської республіки.

Тема 8. Туристична політика країн-лідерів туризму Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону

Туристична політика Китаю.

Туристична політика Малайзії.

Туристична політика Таїланду.

Туристична політика Австралії.

Туристична політика Нової Зеландії.

Туристична політика Японії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього о	у тому числі					Усього о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	ср		л	п	ла б	ін д	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні та методологічні аспекти туристичної політики												
Тема 1. Туристична політика і регулювання сфери туризму.	14	2	2			10	14	2				12
Тема 2. Основні органи управління туризмом та моделі реалізації туристичної політики країни.	14	2	2			10	14	2				12
Тема 3. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу в регіоні	14	2	2			10	14	2				12
Тема 4. Міжнародний аспект туристичної політики держави (міжнародні, регіональні туристичні організації, виставки, ярмарки)	14	2	2			10	12					12
Разом за розділом 1	56	8	8			40	54	6				48
Розділ 2. Туристична політика зарубіжних країн												
Тема 5. Туристична політика країн Західної та Південної Європи	14	2	2			10	15	2				13
Тема 6. Туристична політика країн Центральної та Східної Європи	14	2	2			10	15	2				13
Тема 7. Туристична політика країн Північноамерикансько	14	2	2			10	13					13

го та Південноамериканськ ого макрорегіонів												
Тема 8. Туристична політика країн-лідерів туризму Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону	12	2	2			8	13					13
Разом за розділом 2	56	8	8			38	56	4				52
Контрольна робота	10					10	10					10
Усього годин	120	16	16			88	120	10				110

4. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Туристична політика і регулювання сфери туризму.	2
2	Основні органи управління туризмом та моделі реалізації туристичної політики країни.	2
3	Міжнародний аспект туристичної політики держави (міжнародні, регіональні туристичні організації, виставки, ярмарки)	2
4	Туристична політика країн Західної та Південної Європи	2
5	Туристична політика країн Центральної та Східної Європи	2
6	Туристична політика країн Північноамериканського та Південноамериканського макрорегіонів	2
7	Туристична політика країн-лідерів туризму Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону	2
8	Туристична політика України на сучасному етапі	2
	Разом	16

5. Самостійна робота

№ п/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Написання есе на тему «Ефективна туристична політика: шляхи формування та реалізації» в рамках теми «Туристична політика і регулювання сфери туризму».	10	12
2	Підготовка доповідей за темами: 1. Міжнародний досвід ліцензування туристичної діяльності 2. Історія ліцензування туристичної діяльності в Україні 3. Організаційні вимоги щодо здійснення туристичної діяльності в Україні 4. Вимоги до службового приміщення (офісу) та інформаційно-рекламної діяльності туроператорів	10	12

	<p>5. Кваліфікаційні вимоги до кадрового складу працівників туроператора</p> <p>6. Організація стандартизації туристичних послуг в Україні</p> <p>7. Порядок обов'язкової сертифікації послуг з тимчасового розміщення в Україні</p> <p>8. Порядок обов'язкової сертифікації послуг харчування в Україні.</p>		
3	Опитування про найбільш успішні світові туристичні кластери і найбільш значущі туристичні виставки і ярмарки на туристичному ринку туризму.	10	12
4	<p>Підготувати доповіді на наступні теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туристична політика Австрії 2. Туристична політика Бельгії. 3. Туристична політика Нідерландів. 4. Туристична політика Швейцарії. 5. Туристична політика Люксембургу. 6. Туристична політика Монако. 7. Туристична політика Ірландії 8. Туристична політика Ліхтенштейну. 9. Туристична політика Албанії. 10. Туристична політика Кіпру. 11. Туристична політика Македонії. 12. Туристична політика Хорватії 13. Туристична політика Чорногорії 14. Туристична політика Португалії 15. Туристична політика Мальти. 	10	12
5	<p>Підготувати доповіді на наступні теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туристична політика Словаччини. 2. Туристична політика Словенії. 3. Туристична політика Литви. 4. Туристична політика Латвії 5. Туристична політика Естонії. 6. Туристична політика Румунії. 7. Туристична політика Молдови. 8. Туристична політика Норвегії 9. Туристична політика Данії 10. Туристична політика Швеції 11. Туристична політика Фінляндії 12. Туристична політика Ісландії. 	10	13
6	<p>Підготувати доповіді на наступні теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туристична політика Болівії. 2. Туристична політика Чилі. 3. Туристична політика Колумбії. 4. Туристична політика Коста-Ріки 5. Туристична політика Куби 6. Туристична політика Еквадору 7. Туристична політика Сальвадору. 8. Туристична політика Гватемали 9. Туристична політика Гондурасу 10. Туристична політика Панами 11. Туристична політика Парагваю 12. Туристична політика Уругваю. 	10	13

	13. Туристична політика Венесуели 14. Туристична політика Пуерто-Ріко		
7	Підготувати доповіді на наступні теми: 1. Туристична політика Афганістану 2. Туристична політика Бангладеш. 3. Туристична політика Брунею. 4. Туристична політика Бутану 5. Туристична політика В'єтнаму 6. Туристична політика Індії 7. Туристична політика Індонезії 8. Туристична політика Казахстану 9. Туристична політика Камбоджі 10. Туристична політика Лаосу 11. Туристична політика Мальдів. 12. Туристична політика М'янми 13. Туристична політика Монголії 14. Туристична політика Непалу 15. Туристична політика Пакистану 16. Туристична політика Сінгапуру 17. Туристична політика Таджикистану 18. Туристична політика Туркменістану 19. Туристична політика Філіппін 20. Туристична політика Шрі-Ланки 21. Туристична політика Південної Кореї	10	13
8	Підготувати доповіді на наступні теми: 1. Туристична політика Бахрейну 2. Туристична політика Ємену 3. Туристична політика Йорданії 4. Туристична політика Катару 5. Туристична політика Лівану 6. Туристична політика Лівії 7. Туристична політика Об'єднаних Арабських Еміратів 8. Туристична політика Грузії 9. Туристична політика Вірменії 10. Туристична політика Азербайджану 11. Туристична політика Омана 12. Туристична політика Ірану 13. Туристична політика Марокко 14. Туристична політика Тунісу 15. Туристична політика Алжиру	8	13
9	Написання контрольної роботи	10	10
	Разом	88	110

6. Методи контролю

Засвоєння тем контролюється на семінарських заняттях шляхом написання есе, усних відповідей та написання тестових завдань.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- написання есе;

- тестові завдання;
- усні відповіді та доповіді на семінарських заняттях;
- захист контрольних робіт;
- виконання індивідуальної семестрової роботи (письмова форма іспиту).

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню на екзамені. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння всіх тем дисципліни.

7. Індивідуальне завдання

ІНДЗ виконується самостійно і оформляється у вигляді контрольної роботи. Контрольна робота передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з курсу, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами, вміння презентувати результати роботи.

Під час проведення практичних занять студент повинен презентувати результати своєї роботи у режимі PowerPoint з використанням мультимедійного обладнання. Оцінка за ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

В рамках курсу «Туристична політика зарубіжних країн» необхідно виконати контрольну роботу на тему «Туристична політика країни». Кожен студент обирає для виконання роботи будь-яку країну світу (країни в одній групі не повинні повторюватися). Ця робота повинна містити такі складові:

1. Назва та організаційна структура національної туристичної організації, визначення моделі туристичної політики у цій країні.
2. Основні напрями діяльності національної туристичної організації, об'єм коштів, що виділяються на розвиток туризму в цій країні.
3. Особливості нормативно-правового регулювання туризму в цій країні.
4. Аналіз туристичного бренду та іміджу країни.
5. Аналіз в'їзних та виїзних потоків туристів за останні роки. Аналіз ефективності туристичної політики країни.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота									Разо м	Екза мен	Сума
Розділ 1			Розділ 2					ІНДЗ			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		60	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	20			
Написання есе	Допо віді	Опит ування	Допо віді	Допо віді	Допов іді	Допо віді	Допов іді	Захист ІНДЗ			

Вивчення курсу – 60 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях – максимально 40 балів; ІНДЗ – 20 балів).

Підсумковий контроль – 40 балів (максимально по 10 балів за відповідь на кожне питання з екзамену)

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 31 балу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	Для чотирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Критерії поточного оцінювання знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Доповнення виступу:

1 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

0,5 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

0,5 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

9. Рекомендована література

Базова література

1. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство : Підручник / А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров, О.О.Любіцева. – 2-ге вид., переробл і доповн.-К.:Знання, 2015. – 551 с.
2. Галасюк С.С. Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності : навчальний посібник / С. С. Галасюк. – Одеса : Астропринт, 2011. – 234 с.
3. Жукова М. А. Менеджмент в туристском бизнесе : учеб. пособие для студентов вузов. – М.: КНОРУС, 2005. – 191 с.
4. Зорин И. В. Туризм как вид деятельности / Учебник для Вузов. / И. В. Зорин, Т. П. Каверина, В.А. Квартальнов. – М. : Финансы и статистика, 2005.
5. Туристична політика зарубіжних країн: підручник / кол. авт., за ред. А. Ю. Парфіненка. – Х. :ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 220 с.
6. Семенов В. Ф. Управління регіональним розвитком туризму / В. Ф. Семенов, В. Г. Герасименко, Г. П Горбань., Л. М. Богадьорова. – навчальний посібник. – Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011. – 225 с.
7. Управление индустрией туризма. Лучший опыт деятельности национальных организаций и агентств по туризму / Дж. Джон Леннон [и др.]; пер. с англ. [Ю. Г. Суровцева]. – М.: Группа ИДТ, 2008. – 271 с.
8. Чудновский А. Д. Управление индустрией туризма: учебное пособие / А. Д. Чудновский. – М. : КНОРУС, 2006. – 437 с.
9. OECD Tourism Trends and Policies 2014 / OECD Publishing – 2014. – 417 p.

Допоміжна література

1. Александрова А. Ю. Международный туризм / А. Ю. Александрова учебник. — 2_е изд. перераб. и доп. — М. : КНОРУС, 2010. — 464 с.
2. Бутко И. И. Маркетинг в туризме : учеб. пособие / И. И. Бутко, В. А. Ситников, Е. А. Ситников. — М.: Дашков и К^о: Наука Спектр, 2009. — 411 с.
3. Веткин В. А. Технология создания туристического продукта / В. А. Веткин. — М. : ГроссМедиа : РОСБУХ, 2008, — 200 с.
4. Ефремова М. Е. Основы технологии туристского бизнеса : учеб. Пособие / М. Е. Ефремова. — М. : Ось-89, 2011. — 192 с.
5. Максименко С. В. Туристическая деятельность: международно-правовые аспекты / С. В. Максименко. — Одесса: Латстар, 2001. — 174 с.

Інформаційні ресурси

- <http://www.nbuv.gov.ua> – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
- <http://www.niss.gov.ua> – офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень
- <http://www.ukrstat.gov.ua/> – офіційний сайт Держкомстату України
- <http://www2.unwto.org/> – офіційний сайт ЮНВТО
- <http://www.tourlib.net> – туристична бібліотека
- <http://www.unctad.org> – офіційний сайт UNCTAD
- <http://www.tourism.gov.ua/ua/> – офіційний сайт державного агентства України туризму та курортів